

UCHWAŁA NR 66/2022
PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ
z dnia 1 sierpnia 2022 r.

w sprawie sprawozdania partii politycznej Porozumienie Jarosława Gowina
o źródłach pozyskania środków finansowych w 2020 r.

Państwowa Komisja Wyborcza na podstawie art. 38a ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 372)

postanawia

przyjąć sprawozdanie partii politycznej Porozumienie Jarosława Gowina o źródłach pozyskania środków finansowych, w tym o kredytach bankowych i warunkach ich uzyskania oraz o wydatkach poniesionych ze środków Funduszu Wyborczego w 2020 r. **ze wskazaniem uchybienia** polegającego na naruszeniu art. 38 ust. 1 ustawy o partiach politycznych w związku z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z 18 lutego 2003 r. w sprawie sprawozdania o źródłach pozyskania środków finansowych (Dz. U. poz. 269).

Uzasadnienie

Partia polityczna Porozumienie Jarosława Gowina (EwP 333) przedłożyła Państwowej Komisji Wyborczej sprawozdanie o źródłach pozyskania środków finansowych, w tym o kredytach bankowych i warunkach ich uzyskania oraz o wydatkach poniesionych ze środków Funduszu Wyborczego w 2020 r. z zachowaniem terminu określonego w art. 38 ust. 1 ustawy o partiach politycznych.

Sprawozdanie zostało sporządzone według wzoru określonego w załączniku do rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdania o źródłach pozyskania środków finansowych.

Do sprawozdania Partia nie załączyła, z przyczyn niezależnych od niej, sprawozdania biegłego rewidenta w zakresie wpływów na jej Fundusz Wyborczy. Krajowe Biuro Wyborcze odmówiło bowiem przyjęcia od biegłego rewidenta wybranego do zbadania części sprawozdania Partii dotyczącej jej Funduszu

Wyborczo, przedmiotu zawartej umowy, tj. sprawozdania biegłego rewidenta w zakresie wpływów na Fundusz Wyborczy partii politycznej Porozumienie Jarosława Gowina. Nie uniemożliwiło to jednak Państwowej Komisji Wyborczej zbadania sprawozdania Partii za 2020 r. i wydania w tej sprawie postanowienia.

Żaden z uprawnionych podmiotów, wymienionych w art. 34a ust. 5 w związku z art. 38a ust. 1 ustawy o partiach politycznych, nie zgłosił zastrzeżeń do sprawozdania.

Państwowa Komisja Wyborcza, na podstawie przedłożonych dokumentów, oraz wyjaśnień Partii stwierdziła, co następuje.

W sprawozdaniu o źródłach pozyskania środków finansowych (z wyłączeniem Funduszu Wyborczego) partia polityczna Porozumienie Jarosława Gowina wykazała, że w okresie sprawozdawczym pozyskała środki finansowe w wysokości 429 614,48 zł pochodzące od osób fizycznych, na które złożyły się:

- składki członkowskie w kwocie nieprzekraczającej w jednym roku od jednej osoby fizycznej wysokości minimalnego miesięcznego wynagrodzenia za pracę pracowników, wpłacone bezpośrednio na rachunek bankowy Partii: 211 100,00 zł;
- darowizny pieniężne od osób fizycznych wpłacone bezpośrednio na rachunek bankowy Partii: 217 794,48 zł;
- środki pieniężne wpłacone do kasy Partii ogółem: 720,00 zł.

Pozyskane środki gromadzone były (lub odprowadzone z kasy Partii (720,00 zł) na bieżącym rachunku bankowym Partii o nr 92 1020 1097 0000 7402 0259 1337 prowadzonym w PKO Bank Polski S.A.

Wpłaty dokonane na rzecz Partii przez osoby fizyczne pochodziły, zgodnie z art. 25 ust. 1 ustawy o partiach politycznych, od obywateli polskich mających stałe miejsce zamieszkania na terenie Rzeczypospolitej Polskiej; mieściły się w dopuszczalnym limicie wpłat od jednej osoby, określonym w art. 25 ust. 4 tej ustawy, a ich forma była zgodna z określoną w jej art. 25 ust. 5.

Poza wykazanymi w sprawozdaniu przychodami, na bieżący rachunek bankowy Partii wpłynęły w okresie sprawozdawczym środki finansowe w łącznej kwocie 23 480,00 zł, które zostały przez Partię uznane za nieprawidłowe i zwrócone darczyńcom w ustawowym terminie.

Ze sprawozdania Partii wynika, że w okresie sprawozdawczym Porozumienie Jarosława Gowina nie pozyskało przychodów z innych źródeł. W pozostałych pozycjach sprawozdania wykazano „0,00”.

W okresie sprawozdawczym Partia posiadała wyodrębniony rachunek Funduszu Wyborczego o nr 49 1020 1097 0000 7802 0259 2012 prowadzony w PKO Bank Polski S.A. Umowa rachunku bankowego zawierała zastrzeżenie, że wpłaty na rzecz Funduszu Wyborczego mogą być dokonywane jedynie czekiem, przelewem lub kartą płatniczą.

Stan środków finansowych na rachunku bankowym Funduszu Wyborczego w dniu 1 stycznia 2020 r. wynosił 25,90 zł.

W okresie sprawozdawczym na rachunek ten Partia przekazała z jej rachunku bieżącego środki w łącznej kwocie 600,00 zł.

Wydatki/koszty poniesione przez Partię w 2020 r. z Funduszu Wyborczego wyniosły 336,00 zł i zostały w całości przeznaczone na pokrycie opłat i prowizji bankowych.

Saldo rachunku bankowego Funduszu Wyborczego Partii w dniu 31 grudnia 2020 r. wynosiło 289,90 zł.

Po dokonaniu analizy sprawozdania finansowego Partii oraz załączonych do niego dokumentów Państwowa Komisja Wyborcza zwróciła się do Porozumienia Jarosława Gowina z szeregiem pytań i wezwaniem do uzupełnienia brakujących informacji. Wątpliwości dotyczyły przede wszystkim prawidłowości i kompletności danych osób wpłacających środki finansowe na rzecz Partii, tj. poprawności wykazanych miejscowości zamieszkania poszczególnych z nich lub niewykazania tych miejscowości; prawidłowości imion i nazwisk darczyńców; poprawności dat poszczególnych operacji finansowych; obywatelstwa kilku darczyńców; form wpłat dokonywanych na rzecz Partii; wykazania w załącznikach do sprawozdania danych niezgodnych z wymaganymi w rozporządzeniu Ministra Finansów z 18 lutego 2003 roku w sprawie sprawozdania o źródłach pozyskania środków finansowych.

Udzielone przez Partię wyjaśnienia i uzupełnienia pozwoliły Państwowej Komisji Wyborczej stwierdzić, że Partia, prowadząc swoją gospodarkę finansową w 2020 r., nie naruszyła przepisów ustawy o partiach politycznych, które skutkowałyby odrzuceniem jej sprawozdania finansowego.

Jednocześnie jednak Państwowa Komisja Wyborcza zaznacza, że na partii politycznej spoczywa obowiązek prawny przygotowania i przedstawienia wraz ze sprawozdaniem finansowym kompletnej, rzetelnej dokumentacji finansowej, w tym odpowiednich dowodów dotyczących poszczególnych wpłat, potwierdzających, że wszystkie środki finansowe pozyskane zostały przez partię w sposób zgodny

z obowiązującym prawem (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 8 marca 2005 r., III SW 3/05). Partia jest do tego zobowiązana przede wszystkim przez regulację art. 35a ustawy o partiach politycznych, określającego, że za gospodarkę finansową Funduszu Wyborczego odpowiedzialny jest i prowadzi ją pełnomocnik finansowy; art. 38 ust. 1 tej ustawy, stanowiącego, że to partia polityczna składa Państwowej Komisji Wyborczej sprawozdanie finansowe, ale także przez rozporządzenie Ministra Finansów z 18 lutego 2003 r. w sprawie sprawozdania o źródłach pozyskania środków finansowych (Dz. U. z 2003 r. poz. 269), określające wzór sprawozdania finansowego partii, w którym to sprawozdaniu partia zobowiązana jest wykazać wszystkie pozyskane środki finansowe, jak i źródła ich pochodzenia. Odpowiednio prowadzona i ujawniona dokumentacja, głównie finansowo-księgową, oraz sporządzone na jej podstawie sprawozdanie finansowe są jednymi z najistotniejszych przejawów jawności finansowania partii politycznych, będącej elementem prawidłowego funkcjonowania ustroju demokratycznego (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 4 sierpnia 2006 r., III SW 11/06), znajdującej swoje umocowanie w art. 11 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Co ważne, jawność ta nie powinna ograniczać się wyłącznie do przedkładania sprawozdań finansowych partii politycznych do badania właściwym do tego organom, ale powinna umożliwiać zapoznanie się z gospodarką finansową prowadzoną przez partie każdemu zainteresowanemu (por. Monika Haczkowska (red.), Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz; także np. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z 8 marca 2013 r., I OSK 513/13; oraz z 18 grudnia 2014 r., I OSK 687/14; jak również wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z 20 grudnia 2016 r., II SAB/Wa 590/16).

Od partii należy poza tym oczekiwać szczególnie wysokiej staranności w bieżącym prowadzeniu i w efekcie w przygotowywaniu jej dokumentacji finansowej, które to działania pozwalają na bieżące weryfikowanie przez właściwe do tego osoby w partii, czy nie doszło do wpłat dokonanych niezgodnie z przepisami ustawy o partiach politycznych i niezwłoczne reagowanie na takie wpłaty.

Złożenie sprawozdania finansowego przez Partię Porozumienie Jarosława Gowina za 2020 r. z załącznikami, które nie odpowiadały w znacznej części stanowi faktycznemu oraz wymogom właściwego rozporządzenia Ministra Finansów oznacza, że Partia naruszyła ustawowy obowiązek sprawozdawczy określony w art. 38 ust. 1 ustawy o partiach politycznych w związku z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdania o źródłach pozyskania środków finansowych.

Zgodnie z art. 38a ust. 2 i 3 ustawy o partiach politycznych uchybienia te nie stanowią jednak przesłanki do odrzucenia sprawozdania Partii.

Państwowa Komisja Wyborcza, po ustaleniu powyższego na podstawie sprawozdania finansowego Partii, dokumentów do niego załączonych oraz wyjaśnień Partii, postanowiła jak w sentencji.

Od niniejszego postanowienia nie przysługuje środek prawny.

Przewodniczący
Państwowej Komisji Wyborczej

Sylwester Marciniak

(dokument podpisany elektronicznie)